

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **S. B.**, nar.
bytem
zastoupený Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem
Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2019, č. j. CPR-21538-7/ČJ-2018-930310-V238,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 27. 6. 2019 (doručenou soudu téhož dne) domáhal zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 25. 6. 2019, č. j. CPR-21538-7/ČJ-2018-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, odbor cizinecké policie (dále též „prvostupňový správní orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 5. 2018, č. j. KRPB-166990-42/ČJ-2017-060022-SV (dále též „rozhodnutí o správním vyhoštění“ nebo „prvostupňové správní rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým správním rozhodnutím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění platném ke dni vydání prvostupňového správního rozhodnutí (dále též „ZPC“), a doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na 2 roky. Počátek doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU byl stanoven v souladu s § 118 odst. 1 ZPC od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Současně byla stanovena doba k vycestování z území ČR do 14 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Pro případ, že by bylo rozhodnutí o správním vyhoštění ve lhůtě stanovené k vycestování nevykonatelné z důvodů uvedených v § 119, § 119a, § 179 nebo § 172 odst. 3 ZPC anebo z důvodů dle § 32 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, byla stanovena doba k vycestování z území ČR do 14 dnů ode dne odpadnutí těchto důvodů. Podle § 120a odst. 1 ZPC se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 ZPC.
3. Důvodem pro uložení správního vyhoštění byla skutečnost, že žalobce byl na území ČR zaměstnán bez povolení k zaměstnání v období od 3. 7. 2017 do 17. 7. 2017 (při rekonstrukci Základní školy a mateřské školy v obci prováděl pomocné úklidové práce) a dále od přesně nezjištěného dne, minimálně však do dne 2. 11. 2017, v areálu společnosti Raben Logistics, se sídlem na adrese V. P. ,, kdy žalobce vykonával pracovní činnost v pozici ručního baliče, aniž by vlastnil povolení k zaměstnání.

II. Shrnutí žalobní argumentace

4. V žalobě žalobce namítal, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí náležitě nevypořádala s odvolacími námitkami, protože obě napadená správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Z provedeného dokazování není postaveno na jisto, že se žalobce dopustil popsáního jednání. I kdyby se takového jednání žalobce dopustil, což odmítá, mohlo by být takové jednání považováno za jednání v krajní nouzi. V zemi původu je totiž žalostný nedostatek pracovních míst a lidé dostávají velmi nízké platy. V přepočtu činí tyto platy pouhých 3 000 Kč měsíčně. Přitom výdaje na bydlení, potraviny a další základní životní potřeby jsou přibližně stejné jako v ČR. Vzhledem k této situaci na Ukrajině má celá řada lidí zájem o práci v ČR. Také čeští zaměstnavatelé mají enormní zájem o pracovní síly z Ukrajiny. Ovšem většině občanů Ukrajiny není umožněno státními orgány ČR ani pouhé podání žádosti o zaměstnaneckou kartu.

5. Občané Ukrajiny jsou velmi často bez práce a bez příjmu, popř. dosahují velmi nízkých příjmů, které nepostačují k zajišťování základních životních potřeb. Celé rodiny, včetně rodičů a prarodičů, jsou s ohledem na nízké důchody odkázáni na pomoc svých praceschopných potomků. Ocitají se tak ve stavu trvalé existenční nouze. Mnozí občané Ukrajiny jsou nuceni jít za prací do zahraničí, kdy často volí Českou republiku vzhledem k podobnosti jazyků. Úsilí občanů Ukrajiny však dlouhodobě znemožňuje systém objednávání termínů k podání žádostí o zaměstnaneckou kartu, který nefunguje (ať již šlo o registrační systém VISAPPOINT nebo později „živou frontu“). V obou případech získali termín podání žádosti pouze ti, kteří zaplatili nemalé finanční prostředky překupníkům. Přestože řada ukrajinských státních příslušníků je v zemi původu bez práce a chce pracovat v ČR, přičemž si na území ČR našli případného zaměstnavatele a splňují hmotněprávní podmínky pro udělení zaměstnanecké karty, z důvodů výše popsaných jim však ČR neumožňuje podat žádost o zaměstnaneckou kartu. Takovým postupem je jim odíráno právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací zaručené čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a rovněž právo podat žádost o zaměstnaneckou kartu a tuto kartu při splnění podmínek také získat. Ve shora popsané situaci se ocitl i žalobce.
6. Pokud se cizinci ocitají v bezvýchodné situaci, kdy vinou českého státu nebyli schopni podat žádost o zaměstnaneckou kartu, dopustili se tak jednání, které je třeba hodnotit jako jednání v krajní nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Krajní nouze je definována jako jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Cizinci by takovým jednáním odvraceli reálné hrozící nebezpečí v podobě odíráni práva podat žádost o zaměstnaneckou kartu, včetně práva na práci a získávání prostředků prací pro své životní potřeby. Cizinci se ocitají v hluboké a permanentní existenční krizi, přičemž takové nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem a následek způsobený odvracením nebezpečí je možné považovat za méně závažný. Také firmy podnikající v České republice se dlouhodobě potýkají s problémem nedostatku zaměstnanců, protože mají zájem o pracovní síly z Ukrajiny, neboť nejsou schopny dostát svým podnikatelským závazkům. I tyto firmy čelí krajní nouzi, která je vyvolána nezákonným postupem státních orgánů ČR, při němž je zamezováno ukrajinským občanům podávat žádost o zaměstnanecké karty na příslušném zastupitelském úřadu. Ve výše uvedených případech je podle žalobce vyloučena protiprávnost posuzovaného jednání, protože účastníci nemohou být postihováni správním vyhoštěním.
7. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby obě napadená správní rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Ve vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že trvá na svých závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. Jelikož byly v žalobě uplatněny totožné žalobní námitky jako námitky v odvolání, plně žalovaná odkázala na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí.
9. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas), přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející prvostupňové správní rozhodnutí, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
11. Vzhledem k uplatněným žalobním námitkám soud nejprve ověřil zjištěný skutkový stav ze správního spisu. Ze správního spisu zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci. Žalobce dle otisku přechodového razítka v jeho cestovním pase Ukrajiny č. s biometrickým čipem naposledy vstoupil na území států schengenského prostoru přes Polskou republiku dne 20. 6. 2017 a do České republiky přicestoval téhož dne (vyplynulo z vyjádření žalobce do protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 17. 7. 2017). Přicestoval mikrobusem ze Lvova přes Polsko, přičemž Polskou republikou pouze projížděl. Policejní hlídce, která dne 17. 7. 2017 provedla pobytovou kontrolu zaměřenou na nelegální zaměstnávání cizinců, se žalobce prokázal výše uvedeným cestovním pasem, v němž měl vylepeno polské vízum typu „D“, MULT, č., vydaným Polskou republikou s platností od 27. 8. 2016 do 30. 4. 2017 s délkou pobytu 180 dnů. Na základě biometrického cestovního pasu Ukrajiny byl žalobce oprávněn na území schengenského prostoru pobývat v souladu s § 18 písm. a) ZPC a v souladu s čl. 1 odst. 2 Nařízení rady (ES) č. 539/2001 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů a jeho pobyt na území je legální. Dne 17. 7. 2017 provedla policie pobytovou kontrolu na adrese v,, v prostorách Základní školy a mateřské školy, kde probíhala rekonstrukce. Byl zde kontrolován také žalobce, který vykonával pracovní činnost, konkrétně pomocné úklidové práce. Svědek č. 1 M. H., s jehož firmou měla škola uzavřenou smlouvu na provedení oprav a údržby, uvedl, že žalobce mu na práci dodala firma LACHTANOVO MENU, s.r.o. Kontaktní osobou této společnosti byl A. S. Zhotovitel stavby pan M. H. uvedl, že žalobce na rekonstrukci pracoval od 3. 7. 2017, což je doloženo i docházkou, kterou si cizinec vedl. Z výpovědi žalobce bylo zjištěno, že nějaký člověk jménem A. (mluvil rusky) mu vysvětlil, jak to v ČR chodí, odvezl ho na ubytování, adresu žalobce neznal (jedna suterénní místnost za 100 Kč na noc) a posléze mu nabídl práci. Každé ráno pro žalobce A. jezdil a vozil jej na práci do školy, kde žalobce pracoval od 3. 7. 2017 každý den od 7:00 hod. do 17:00 hod., v neděli měl volno. Žalobce konal pomocné práce jako úklid, po dvou týdnech zkušební doby se mělo rozhodnout, zda zůstane u firmy pracovat či nikoliv. Žalobce dostal pouze zálohu 500 Kč od A. na jídlo. A. byl pouze zprostředkovatel, žalobce pracoval podle svých slov pro M. H., který jim každé ráno dával úkoly, co budou dělat, a kontroloval je, jak pracují. Žalobce již při pobytové kontrole potvrdil, že nedisponuje žádným platným pracovním povolením k zaměstnání na území ČR. Ve správním řízení měl být také vyslechnut jako svědek č. 2 A. S., jednatel společnosti LACHTANOVO MENU, s.r.o., aby vysvětlil okolnosti příjezdu a pracovního zapojení žalobce na území ČR, avšak tento využil svého práva a odepřel výpověď, protože by mohl způsobit sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro správní delikt.
12. Další pobytovou kontrolu provedli policisté ve spolupráci s pracovníky Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj dne 2. 11. 2017, a to ve firmě Raben Logistics Czech s.r.o., se sídlem v, konkrétně v provozovně v na ulici, z důvodu výkonu nelegální práce cizinců v této firmě, popř. výkonu pracovní činnosti na

základě padělaných dokladů totožnosti. I zde byl v areálu firmy kontrolován dne 2. 11. 2017 žalobce v pracovním oděvu při výkonu práce spočívající v balení pneumatik. Totožnost prokázal biometrickým cestovním pasem Ukrajiny č. platným od 26. 1. 2016 do 26. 1. 2026 s schengenským polským vízem s platností do 30. 4. 2017 (a s razítkem o posledním vstupu do tohoto prostoru dne 20. 6. 2017). Žalobce při této kontrole předložil dohodu o provedení práce uzavřenou dne 1. 11. 2017 se společností LACHTANOVO MENU, s.r.o. se sídlem v Brně, Vodařská 232/2 (zastoupenou jednatelem A. S.). Při pobytové kontrole byl přítomen vedoucí skladu P. S., jenž poskytl kontrolorům veškerou součinnost a rovněž doklady o proběhlém školení v oblasti bezpečnosti práce a záznamní povinnost, a také uvedl, že předmětní pracovníci jsou dodáváni společností LACHTANOVO MENU, s.r.o. Ani dne 2. 11. 2017 žalobce nepředložil jakékoliv oprávnění k výkonu práce na území ČR nebo živnostenský list. Na základě výše uvedených zjištění bylo zahájeno v obou případech se žalobcem řízení o správním vyhoštění, přičemž obě věci byly následně spojeny ke společnému projednání, neboť spolu věcně souvisely a týkaly se stejného účastníka řízení.

13. Dne 28. 7. 2017 žalobce podal žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU, přičemž řízení v této věci bylo následně zastaveno usnesením Ministerstva vnitra ze dne 12. 9. 2017. Odvolání žalobce proti tomuto usnesení zamítla dne 26. 1. 2018 Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců a současně prvostupňové usnesení ze dne 12. 9. 2017 potvrdila (v právní moci dne 31. 1. 2018). Z rozhodnutí komise ze dne 26. 1. 2018 vyplývá, že žalobce ke své žádosti předložil mj. prostou kopii občanského průkazu paní N. Ch. (nar. ..., státní příslušnost Česká republika a společné prohlášení žalobce a uvedené osoby s tím, že poslední rok sdílejí společnou domácnost. Přitom následně dne 2. 11. 2017, po druhé pobytové kontrole, žalobce do protokolu odmítl odpovědět na otázku, zda má na území ČR nějakou rodinu, vazbu nebo jiná pouta. Správní orgány následně dovodily, že žádost žalobce o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU byla jen účelovým pokusem žalobce o legalizaci jeho zaměstnání na území ČR, neboť jinak by osobu blízkou mohl jistě uvést na svoji obranu do protokolu o jeho výpovědi. Pro úplnost je třeba ještě doplnit, že při pobytové kontrole dne 2. 11. 2017 žalobce předložil dohodu o provedení práce uzavřenou dne 1. 11. 2017 se společností LACHTANOVO MENU, s.r.o., přičemž z této dohody vyplývá pracovní právní vztah žalobce, jenž byl uzavřen na dobu od 1. 11. 2017 do 1. 11. 2018 na sjednaný úkol ruční balíč s odměnou ve výši 80 Kč/hod. a počtem odpracovaných hodin, jež nepřesáhne 300 hod. za rok. Ze záznamní povinnosti, předložené vedoucím skladu společnosti Raben Logistics Czech s.r.o. panem P. S. vyplynulo, že žalobce pro společnost LACHTANOVO MENU, s.r.o. odpracoval v areálu v měsíci září 2017 celkem 160 hodin.
14. Z provedených zjištění vyplynulo, že žalobce byl na území ČR zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoliv je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání. Současně bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje ani platným živnostenským oprávněním a nespadá do okruhu cizinců, kteří při výkonu zaměstnání nepotřebují povolení k zaměstnání podle § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Pokud tedy žalobce vykonával pracovní činnost bez povolení k zaměstnání, pak byl na území ČR zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoliv je toto povolení podmínkou zaměstnání. Svým jednáním naplnil podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 ZPC.

15. Podle § 178b odst. 1 ZPC se zaměstnáním pro účely tohoto zákona rozumí výkon činnosti, ke které cizinec potřebuje povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu nebo modrou kartu. Za zaměstnání se rovněž považuje plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem nebo členem statutárního nebo jiného orgánu obchodní společnosti pro obchodní společnost nebo členem družstva nebo členem statutárního nebo jiného orgánu družstva pro družstvo. Z uvedené definice je zřejmé, že za zaměstnání je možné považovat pouze tu činnost, k jejímuž výkonu je nutné mít povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu nebo modrou kartu.
16. Ve věci není ani podstatné, že žalobce v případě první pobytové kontroly z počátku neuzavřel se svým zaměstnavatelem písemnou pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce ani dohodu o pracovní činnosti. Podstatné bylo to, že došlo na základě ústní dohody ke shodě na vykonávání konkrétního druhu práce, v konkrétním místě výkonu práce a v určitém období, čímž byly naplněny náležitosti pracovní smlouvy. Z judikatury NSS, konkrétně jeho rozsudku ze dne 28. 8. 2013, sp. zn. 8 As 93/2012, vyplývá, že „Hypotézu předmětného ustanovení „je-li cizinec zaměstnán bez povolení k zaměstnání“ je proto třeba vykládat tak, že zahrnuje jakoukoliv formu závislé práce, pro kterou je zákonem vyžadováno povolení k zaměstnání, bez ohledu na to, zda byla formálně uzavřena pracovní smlouva mezi zaměstnavatelem a dotčeným cizincem.“
17. Podle § 89 zákona o zaměstnanosti může být cizinec přijat do zaměstnání a zaměstnáván jen tehdy, má-li platné povolení k zaměstnání a platné povolení k pobytu na území ČR nebo je-li držitelem platné zaměstnanecké karty nebo modré karty, pokud tento zákon nestanoví jinak; za zaměstnání se pro tyto účely považuje i plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem nebo členem statutárního nebo jiného orgánu obchodní společnosti pro obchodní společnost nebo členem družstva nebo členem statutárního nebo jiného orgánu družstva pro družstvo.
18. Další případy, kdy je vyžadováno povolení k zaměstnání, jsou uvedeny v § 95 odst. 1 a § 96 zákona o zaměstnanosti. Naopak v § 98 a § 98a zákona o zaměstnanosti jsou taxativně uvedeny případy, kdy se nevyžaduje povolení k zaměstnání, zaměstnanecká nebo modrá karta k zaměstnání.
19. Z výše provedeného výkladu je zřejmé, že cizinci mohou být zaměstnáváni na území ČR jen tehdy, mají-li vydáno povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou či modrou kartu. Tato povolení nejsou vyžadována pouze v případě, vztahuje-li se na cizince některá z výjimek definovaných zákonem (§ 98 zákona o zaměstnanosti). Za zaměstnání je považována taková pracovní činnost, která naplňuje definiční znaky závislé práce. v případě cizinců se za zaměstnání považuje i plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby (§ 89 zákona o zaměstnanosti a § 178b odst. 1 ZPC).
20. Znaky závislé práce jsou uvedeny v § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Definiční znaky závislé práce musí být plněny kumulativně. Jedná se o to, že práce je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, dále práce je prováděna jménem

zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně. Podle § 2 odst. 2 zákoníku práce platí, že závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popř. na jiném dohodnutém místě. Pro rozlišení, zda jde o závislou práci, a tedy o pracovněprávní vztah, je třeba rozpoznat výše uvedené znaky závislé práce a podmínky, za nichž má být práce konána. Zákoník práce tedy nejprve závislou práci definuje a dále stanoví podmínky jejího výkonu.

21. Na základě výše provedeného shrnutí skutkových zjištění a následně provedeného výkladu ke znakům závislé práce lze jednoznačně žalovanému přisvědčit v tom, že v posuzované věci žalobce vykonával pracovní činnost, přičemž kumulativně naplnil definiční znaky závislé práce. Žalobce měl nejprve uzavřenou ústní dohodu o provedení práce s jednatelem firmy LACHTANOVO MENU, s.r.o., jenž mu vyplatil zálohu 500 Kč za vykonanou práci. Při rekonstrukci Základní školy a mateřské školy prováděl žalobce úklidové práce, pracoval pro firmu LACHTANOVO MENU, s.r.o. a pracoval podle pokynů jednatele firmy LACHTANOVO MENU, s.r.o., s nímž zhotovitel stavby M. H. jednal a s nímž smluvil Objednávku na zhotovení pomocných prací. Dle výkazu práce zde žalobce pracoval od 3. 7. 2017 do 17. 7. 2017. Dále žalobce pracoval v areálu společnosti Raben Logistics Czech v provozovně v Brně od přesně nezjištěného data, kde měl uzavřenou Rámcovou smlouvu o dílo (včetně smlouvy o podnájmu) s firmou LACHTANOVO MENU, s.r.o. Podle Záznamní povinnosti 9/2017 odpracoval žalobce za měsíc září 2017 celkem 160 hodin pro firmu LACHTANOVO MENU, s.r.o. Následně žalobce uzavřel dne 1. 11. 2017 s firmou LACHTANOVO MENU, s.r.o. Dohodu o provedení práce. Na základě výše uvedeného lze tak přisvědčit žalované (a prvostupňovému správnímu orgánu) v tom, že lze mít za prokázané, že žalobce vykonával na území ČR práci ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance (osoby žalobce) a práci vykonával podle pokynu zaměstnavatele. Práci vykonával osobně pro zaměstnavatele a jménem zaměstnavatele. Tímto byly kumulativně splněny definiční znaky závislé práce ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce.
22. Skutečnost, že žalobce nedisponoval povolením k zaměstnání, vyplynula jednak z protokolu o výsledku žalobce ze dne 17. 7. 2017, v němž uvedl, že povolení k zaměstnání nemá, a jednak ze sdělení Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Brně, jenž k dotazu správního orgánu sdělil, že žalobce není evidován na Úřadu práce ČR, Krajské pobočce v Brně, a ani v celorepublikové databázi. Bylo tedy prokázáno, že žalobce neměl po dobu pobytu a v místech prováděných pobytových kontrol vydáno žádné povolení, jenž by jej opravňovalo k zaměstnání. Jak již bylo výše uvedeno, povolení k zaměstnání nemusí cizinec předkládat pouze v případech, kdy není povolení k zaměstnání na základě zákona o zaměstnanosti podmínkou k výkonu zaměstnání. Výjimky uvedené v § 98 písm. a) až r) zákona o zaměstnanosti, když se u cizinců při výkonu zaměstnání nevyžaduje povolení k zaměstnání, na případ žalobce nedopadají.
23. V posuzované věci musí krajský soud přisvědčit žalovanému v tom, že byla dostatečně prokázána skutečnost, že žalobce byl ve dnech od 3. 7. 2017 do 17. 7. 2017 a dále od přesně nezjištěného data do 2. 11. 2017, kdy byl kontrolován při pracovní činnosti, zaměstnán bez povolení k zaměstnání. Tím byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 ZPC. Správní orgány vycházely z náležitě

zjištěného skutkového stavu, jenž byl prokázán potřebnými důkazy. S ohledem na výše uvedené nelze tak přisvědčit žalobní námitce, že obě napadená správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, a že se žalovaný náležitě nevypořádal s odvolacími námitkami. K tomu soud poukazuje na tu skutečnost, že žalobce ani v žalobě neupřesnil, o jaké odvolací námitky se má jednat, které podle jeho názoru nebyly dostatečně vypořádány. Vzhledem k této nekonkrétnosti na straně žalobce se nemůže ani krajský soud blíže k uvedené námitce vyjádřit. Totéž platí pro tvrzení žalobce uvedené v žalobě, že nebylo bez jakýchkoliv pochybností najisto postaveno, že se žalobce dopustil jednání popsaného v prvostupňovém správním rozhodnutí. S ohledem na výše provedený obsáhlý výklad soud nemá pochybnosti v dané věci o tom, že byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 ZPC. Tvrzení žalobce o pochybnostech při naplnění skutkové podstaty shora citovaného protiprávního jednání neobsahuje žádná konkrétní skutková ani právní tvrzení, pročež není možné se k takto neupřesněným pochybnostem blíže vyjádřit. Jsou spíše spekulativního rázu a nemají oporu v dokazování. Soud považuje zmíněné žalobní námitky za nedůvodné.

24. Žalobce v žalobě dále uvedl, že pokud by přesto existenci jednání jemu kladeného za vinu připustil, pak podle něj mohlo být jeho jednání považováno za jednání v krajní nouzi. K tomu uvedl, že v zemi jeho původu je žalostný nedostatek pracovních míst a velmi nízké platy, přičemž výdaje na život jsou obdobné jako v České republice. Občané Ukrajiny jsou často bez práce a bez příjmu, celé rodiny, včetně rodičů a prarodičů, jsou vzhledem k nízkým důchodům odkázány na pomoc svých praceschopných potomků, neboť se ocitají ve stavu trvalé existenční nouze. Občané Ukrajiny jsou proto nuceni jít za prací do zahraničí, vzhledem k jazykové blízkosti volí často Českou republiku. Přesto, že čeští zaměstnavatelé mají enormní zájem o pracovní síly z Ukrajiny, většině občanů Ukrajiny není umožněno státními orgány ČR ani podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Systém objednávání termínů k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu nefunguje, a to ať už jde o předchozí VISAPPOINT nebo pozdější tzv. „živou frontu“. Aby občané Ukrajiny termín k podání žádosti získali, musí zaplatit nemalé finanční prostředky překupníkům. Pokud tedy žalobce nebyl schopen v takto bezvýchodné situaci ani požádat o zaměstnaneckou kartu, pročež se následně dopustil jednání, které je mu nyní kladeno za vinu, jednalo se dle názoru žalobce o jednání v krajní nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích. Cizinci uvedeným jednáním odvrací reálné nebezpečí v podobě odpírání práva podat žádost o zaměstnaneckou kartu, včetně navazujícího práva na práci a získávání prostředků pro své životní potřeby prací, jinak se ocitají ve stavu existenční krize, přičemž takové nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem a následek způsobený odvracením tohoto nebezpečí je možné dle žalobce považovat za méně závažný. Podle žalobce čelí krajní nouzi i společnosti podnikající v ČR, které se potýkají s nedostatkem zaměstnanců, pročež nejsou schopny dostát podnikatelským závazkům. To vše je vyvoláno nezákonným postupem státních orgánů ČR, kdy je zamezováno ukrajinským občanům podat žádost o zaměstnaneckou kartu na příslušném zastupitelském úřadu. Za těchto okolností je u takového jednání podle žalobce vyloučena protiprávnost činů, pročež cizinci nemohou být postihováni správním vyhoštěním.
25. Krajský soud nemohl posledně citované a široce rozvedené žalobní námitce přisvědčit. Dle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích není přestupkem jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl

způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

26. Ve shodě s žalovaným k tomu krajský soud nejprve uvádí, že nelze zpochybnit komplikovanou ekonomickou situaci na Ukrajině. Avšak v nyní posuzované věci nelze dospět k závěru, že jednání žalobce vykazovalo požadované znaky jednání v krajní nouzi. Žalobce svým jednáním neodvracel žádné konkrétní a přímo hrozící nebezpečí, což je nezbytná podmínka pro jednání v krajní nouzi. Žalobce ve své námitce formuloval zcela obecně nepříznivou ekonomickou situaci na Ukrajině s některými dopady na jednotlivce či celé rodiny, avšak o své rodině či své osobní situaci neuvedl nic konkrétního. Nebylo tedy možné zjistit, v jaké situaci se on sám či celá jeho rodina (apeloval také na rodiny, rodiče a prarodiče) nacházela. Za této situace nebylo možné vyhodnotit, zda skutečně žalobce odvracel nějaké konkrétní bezprostředně hrozící nebezpečí jednáním na území ČR nyní kladeným mu za vinu. Minimálně při druhé pobytové kontrole dne 2. 11. 2017 (první pobytová kontrola proběhla dne 17. 7. 2017) si musel být žalobce vědom, že k výkonu práce na území ČR musí mít povolení. Na povolení k zaměstnání v ČR již byl žalobce dotazován při první pobytové kontrole dne 17. 7. 2017, přičemž z těchto souvislostí mu musela vyplynout zřejmá nezbytnost získání pracovního povolení k výkonu práce na území ČR. Sám žalobce k tomu do protokolu závěrem uvedl, že nechtěl porušit zákony ČR a vyjádřil lítost nad tím, co se stalo. Přesto však byl i při další pobytové kontrole dne 2. 11. 2017 zjištěn při výkonu nelegální práce (bez pracovního povolení) ve firmě Raben Logistics Czech s.r.o. v provozovně v Brně, tj. kontrolován v pracovním oděvu při výkonu práce spočívající v balení pneumatik. I vzhledem k těmto skutkovým okolnostem nelze mít za to, že žalobce jednal v krajní nouzi. Žalobce si musel být vědom skutečnosti, že k tomu, aby byl zaměstnán na území ČR je povinen opatřit si povolení k zaměstnání. Poté co byl kontrolován dne 17. 7. 2017 mu muselo být zřejmé, čeho se dopustil a proč je s ním vedeno řízení o správním vyhoštění. Přesto však (ještě během vedeného správního řízení) byl následně dne 2. 11. 2017 opět kontrolován, přičemž v průběhu pobytové kontroly bylo zjištěno, že nadále vykonává pracovní činnost (byť odlišnou od předchozí), k níž rovněž nemá povolení k zaměstnání. Uvedené jednání žalobce tedy nevykazuje znaky jednání v krajní nouzi tak, jak jsou definovány v § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích.
27. Žalobce nekonkretizoval a ani nedoložil žádnou aktivitu, kterou by odvracel nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Zcela obecně se vyjadřoval o rodinách, rodičích a prarodičích ve stavu existenční nouze, avšak ke své situaci uvedl pouze to, že potřeboval uživit rodinu (viz protokol ze dne 17. 7. 2017). Neupřesnil však v čem by mělo údajně hrozící nebezpečí spočívat. Vedle toho je třeba poukázat na to, že dne 28. 7. 2017 žalobce podal žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU. V rámci této žádosti předložil kopii občanského průkazu paní N. Ch. (st. přísl. ČR) a společné prohlášení s ní, v němž potvrzuje, že spolu sdílejí poslední rok společnou domácnost. Z těchto změn v tvrzení žalobce lze jednoznačně dovodit účelovost jeho postupu s cílem získat pobytové oprávnění či pracovní povolení na území ČR. V žádném případě pak nejde o odvracení nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněného zákonem. Z díkce § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích vyplývá, že podmínky pro vyhodnocení jednání v krajní nouzi musí být splněny kumulativně. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že žalobce odvracel nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, nebylo již třeba porovnávat závažnost vzniklého následku s tím, který hrozil, a ani zjišťovat, zda nebezpečí nebylo v této situaci možno odvrátit jinak.

28. Žalobce nijak neprokázal, že by jeho rodina (manželka, potomci, rodiče, prarodiče) byli odkázáni na jeho finanční pomoc, a že se nachází ve stavu existenční nouze, pročez byl nucen odejít do ČR pracovat a vydělávat finanční prostředky v rozporu s českými právními předpisy bez pracovního povolení. Rovněž žalobce neprokázal, že se pokusil o registraci za účelem získání pracovního povolení přes systém VISAPPOINT nebo tzv. „živou frontu“. Problémy s uvedenou registrací žádostí v těchto systémech byly známy, avšak žalobce nemůže tímto omlouvat své protiprávní jednání. Každý suverénní stát má právo regulovat právní předpisy, vstup a pobyt cizinců na svém území. Cizinci jsou pak povinni tyto právní normy a podmínky z nich plynoucí dodržovat.
29. Pro úplnost krajský soud k námitce krajní nouze uvádí, že žalobce se nemůže opírat o údajnou „*krajní nouzi*“ *společností podnikajících v ČR* v důsledku nedostatku zaměstnanců, event. pracovní síly z Ukrajiny, neboť každý si střeží svá práva a žalobce není tou zmíněnou podnikající společností. Lze však souhlasit s tím, že by s ohledem na případný nedostatek zaměstnanců či dokonce nenaplněný zájem o pracovní síly z Ukrajiny, mělo být toto zohledněno výkonnou a zákonodárnou složkou státní moci při úsilí o případnou změnu českých právních předpisů. V dalším soud odkazuje na výklad provedený žalovanou v odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 6 – 7 napadeného rozhodnutí).
30. Žalovaná k problémům s registrací uvedla, že nesdílí názor žalobce v tom, že žádost o zaměstnaneckou kartu nelze vůbec podat, když z dostupných veřejných zdrojů lze zjistit, že žadatelé (občané Ukrajiny) o zaměstnaneckou kartu mohou požádat pouze na Generálním konzulátě ve Lvově, kdy se k jejímu podání musejí registrovat na e-mailové adrese. Ke konkrétním poměrům panujícím při podávání žádostí na zastupitelských úřadech se však již nelze k nedostatku kompetencí blíže vyjadřovat. Nutno tedy uzavřít, že z vyjádření žalobce nijak nevyplývá, že by vinou českých státních orgánů nebyl schopen podat žádost o zaměstnaneckou kartu, přitom sám uváděl, že si hodlá najít zaměstnání v ČR.
31. Úlohou zákona o zaměstnanosti je regulovat přístup cizinců na trh práce ČR, přičemž jsou stanoveny podmínky zaměstnávání cizinců, a to zejména z důvodu ochrany pracovního trhu ve prospěch českých občanů, ale také cizinců na našem území legálně zaměstnaných. Chránit trh práce před nežádoucími jevy, spočívajícími v účelovém obcházení zákona s cílem vyhnout se povinnosti mít povolení k zaměstnání, je zcela legitimní nezbytností. Povinností každého cizince, který se na území ČR zdržuje, je dodržovat povinnosti spojené s pobytem, a chce-li zde vykonávat pracovní činnost, musí si vedle legalizace pobytu zajistit také potřebné pracovní oprávnění. V opačném případě se dopouští protiprávního jednání a musí být srozuměn s tím, že mu může být uloženo správní vyhoštění.
32. Rozsah soudního přezkumu určuje především obsah žaloby a uplatněných žalobních námitek. V nyní posuzované věci již byly veškeré uplatněné žalobní námitky shora vypořádány. Další námitky či žalobní body žalobce neuplatnil. Přesto pro úplnost krajský soud poukazuje na to, že správní orgány ve věci dodržely i § 119a odst. 2 ZPC, podle něhož nelze rozhodnutí o vyhoštění vydat, jestliže by byl jeho důsledkem nepřiměřený zásah do rodinného nebo soukromého života cizince. Při posuzování přiměřenosti dopadů

rozhodnutí podle ZPC se ve smyslu § 174a ZPC zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délka pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povaha a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzita vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. V posuzované věci bylo na základě výpovědi žalobce vyhodnoceno, že žalobce pobýval na území ČR velmi krátkou dobu, a to od 20. 6. 2017. Na území ČR nemá žádný majetek, ekonomické vazby, dluhy ani pohledávky. Nemá zde žádnou rodinu, vazby ani jiná pouta. Naopak na Ukrajině má manželku a dítě a dále tam žijí jeho rodiče a bratr. V návratu na Ukrajinu žalobci nic nebrání. Vzhledem k délce pobytu na území ČR nemohlo u žalobce dojít ke zpřetrhání rodinných, společenských a kulturních vazeb ke své nejbližší rodině na Ukrajině a ke státu, jehož je žalobce státním občanem. Žalobce je v produktivním věku, je zdravý a v ČR nemá žádné závazky. Nebyl tak shledán důvod, proč by žalobce nemohl svůj život realizovat na Ukrajině. Nepřiměřený zásah do soukromého života žalobce nebyl shledán i přesto, že si dne 28. 7. 2017 žalobce podal žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU. Přitom žalobce ještě dne 17. 7. 2017 do protokolu uvedl, že na území ČR nemá žádnou rodinu, vazbu ani jiná pouta. Šlo o pouhých 11 dnů před podáním samotné žádosti. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ve svém zamítavé rozhodnutí ze dne 26. 1. 2018 uvedla, že žalobce předložil mimo jiné prostou kopii občanského průkazu paní N. Ch. a její společné prohlášení se žalobcem, že poslední rok sdílejí společnou domácnost. Přitom však do protokolu ze dne 2. 11. 2017 žalobce odmítl odpovědět na otázku, zda má na území ČR nebo v EU nějakou rodinu, vazby nebo jiná pouta. Podaná žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU ze dne 28. 7. 2017 tak byla shledána jako účelová s cílem legalizace zaměstnání. Pokud by tomu bylo jinak, jistě by žalobce uvedl osobu blízkou na svoji obranu do protokolů. V dané věci byl případný zásah do soukromého či rodinného života posuzován zcela individuálně se zohledněním všech zjištěných okolností, přičemž žalovaný dospěl k závěru, že zásah do soukromého a rodinného života žalobce nedosahuje intenzity, u které by bylo třeba uvažovat o aplikaci § 119a odst. 2 ZPC.

33. Nejvyšší správní soud se v řadě rozhodnutí vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území ČR vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.
34. Podle § 120a odst. 1 ZPC si správní orgán vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR k možnosti vycestování žalobce. Ze závazného stanoviska ev. č. ZS41099 ze dne 3. 4. 2018 vyplývá, že na žalobce se nevztahují důvody znemožňující jeho vycestování dle § 179 ZPC a jeho vycestování je možné. Podle § 149 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je obsah závazného stanoviska závazný pro rozhodnutí správního orgánu. V nyní posuzované věci tedy byly zohledněny rovněž ust. § 179 odst. 1 a 2 ZPC, která stanoví kritéria vážné újmy a podmínky, za nichž není vycestování cizince možné, kdy by mu v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Takové skutečnosti však v případě žalobce nebyly shledány.

35. Doba, po kterou nelze umožnit žalobci vstup na území členských států EU, byla stanovena na dobu 2 let, což představuje dolní polovinu zákonného rozpětí, když žalobce byl ohrožen správním vyhoštěním až na 5 let. Přihlédnuto bylo mimo jiné k tomu, že šlo o první porušení právních předpisů na území ČR.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud na základě shora provedených závěrů a posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
37. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly, protože bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku III.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. srpna 2019

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. K.